ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖՔԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ՏՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԷ

ԳԷ ՍԱՆԻԲԷՅԻ ՃԱՄԻ ԿԷՎԱՄԻ ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԱՊՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Մէհմուլէ 20 գուրուշտան

ԱՍԹԱՄՊՕԼ ԻՉԻՆ

Պիր սէնէլիք . . . 180 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . 90 »
Իւչ այլըգ . . . 50 »

ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՉԻՆ

Բօսթա իլէ իրսալ օլունաճագլար իչին

Պիր սէնէլիք . . . . 220 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . 110 »

30 Բարա

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթըրը իչին

1 վէ 2 վէ 3րնճի սահիֆէյէ 5 ղրշ.
4րնճիւ սահիֆէյէ . . . . 2 »
ԽԱՊԱՐ . Պանգա, Շիրքէթ վէ ումուրու սարրաֆիյէյէ այիտ .
2 վէ 3րւնճիւ սահիֆէլէրէ . 6 ղրշ.
4րնճիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »

Զիյատէ միւտտէթ իչին իլանաթլարը բազարլըգ օլուր :

Մէքթուպը Նաֆիյա տայիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ :

30 Բարա

Իտարէխանէսի Ճէվ-Մահմուտփաշա, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ էսքի Պապը Զապթիյէ սօգաղը քէօշէսինտէ Նումէրօ 8 տէ տըր: —Ղազէթանըն ումուրու խուսուսէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆֆէյի Ճէվտատ հազրէթլէրի. Միւտիրի ղազէթա Տիգրան Ճըվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունմալը կիպի, քեաֆֆէյի մէքթութիւն տախի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր:

ՃՈՒՄԱ ԿԻՒՆԻ 18 ՏԵԿՏԵՄԲԵՐ

ԹԱՇՐԱ ՄՈՒԽԱԲԻՐԼԷՐԻՄԻԶԷ

ԻԽԹԱՐ

Ը ... մէձատէթ լէրտէօրթ պէշ ... խիտմէթ պուլունուր հալտէ տէհէտ չէքմէտէրէնի ... քեմալը պիտայէթի իլէ կազէթամըզը ալըպ օգումագտա օլան ապօնէլէրիմիզ հէփ ... կազէթամըզա ... իլէ մաթլուպաթըմըզը ... միւթէմատիյէն ... վէ էլէտ պուլունմասընտան ... պէհալի իթմէյէ իտէ, ... չընտան էվվէլ մաթպաամըզա կէօնտէրմէլէրինի պուլունտուգլարը կազէթամըզըն ումուրը թէսվիյէսինի ... թէօհմէթ իտէն մուխապիրլէրիմիզտէն րճա իտէրիզ :

ԿՈՒՆԼՈՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Թուղլ կազէթասընըն ցէրտա մուխպիրի՝ գեկտեմբեր 20 թարիխլիյէ մէգթուպ կազէթայա պէր վէճճը աթի եազմըշ տըր.

«Խարիճիյէ Նազըրը Ասիմ բաշա հազրէթլէրի՝ Անատօլուտըն պազը վիլայէթլէրտէ իճրայի ըսլահաթ իչիւն պէօյլէ պիր գոմիսէրին Թայինինին պու հաֆթա զարֆընտա պուլանաճագընա տաիր թէէմինաթ վէրմիշ տիր: Խիչպու մէմուրիյէթին Ասկէր վէքիլի բաշա հազրէթլէրինէ թէվտի օլունաճագընը տախի թէվէրան իտէն շայիա թէհագգուգ իթմիշ տիր .»

Հալ պու քի պուրատա ըէսմի օլարագ հէնուզ պէօյլէ պիր հավատիս իշիտիլմէտիկինի իլավէթէն պէեան իտէրիզ:

—

Էվվէլքի կիւն տախի վէքիլլէրի Պապը Ալիտէն չըգըպ Րուսումէ Էմինի իտարէսինէ կիթտիկլէրինտէ, ինկիլիզ տախի վէքիլի Ձ.Մ. Պուրգ՝ Օսմանլը Պանգասը միւտիրի ումումիսի վէ Րուսումէ Էմինի խարէ ըէիսի Մ. Ֆօսթէրէ խիթապէն, վէքիլլէր հագգընտա Րուսումէ Էմինի հէ. եէթի թարաֆընտան կէօսթէրիլէն հիւսնիւ թէվէճճիւհ վէ իլթիֆաթտան տօլայը պէյանը թէշէքքիւրի հավի պիր նութգ իրատ իթմիշ, վէ մարտա գատար խարէյէ հիւսնի սուրէթլէ տէվամ իտիլէճէյինէ իւմիտ պէյան իլէմիշ օլտուղունտան, մումաիլէյհ Մ. Ֆօսթէր տախի ճէվապէն պու պապտա Թէէ... միւնաթ իթա էյլէմիշ տիր.

—

Թաղմինաթ գօմիսիօնունտա Րուս մուրախխասլարը պուլունան Մ. Նօվիգօֆ վէ Մ. Թէօրնէր տախի տախի Պապը Ալիյէ կէլէրէք մէսէլէի մէզքիւրէ հագգընտա միւզաքէրէ իչիւն ագտը իճթիմա էյլէմիշլէր տիր.

Սէրվէր բաշա հազրէթլէրի նամիզաճըլըզը հասէպիյլէ Պապը Ալիյէ կէլէմէմիշ օլտուղունտան, միւզաքէրաթտա եալընըզ խարիճիյէ նազըրը բաշա հազրէթլէրի հազըր պուլունմուշ տըր.

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Խարիճիյէ նազըրը Ասիմ բաշա հազրէթլէրինէ պիր գըթա մաճիտիյէ Օսմանիյէ նիշանը իհսան պույրուլմուշ տըր :

Թէզգիւրէ Լէվինըն պէհանընտա կէօրէ, տուլունաթ միւզաքէրէսինտէ օլան խըտէմաթը նամընա միւքեաֆաթէն Սէրվէր բաշա հազրէթլէրինէ Թարաֆը Շահանէտէն պիրինճի րիւթպէտէն պիր կէօշ. Օսմանիյէ նիշանը իհսան պույրուլմուշ տըր.

—Խուլաստ սէֆիրի տախի Պապը Ալիյէ պէլիրսիզ խարիճիյէ նազըրը բաշա հազրէթլէրի իլէ միւլագաթ էյլէմիշ տիր.

—Պու վէքիլը սապըգ Պօսթա բաշա հազրէթլէրի պու քէրրէ քէնտիսինէ իհսան պույրուլան պիրինճի րիւթպէ նիշանը Օսմանիտէն տօլայը պէրայի թէշէքքիւր տախի Մապէյնը Հիւմայունա ազիմէթ վէ հուզուրը Շէհրիյարիյէ գապուլիլէ իլթիֆաթը Շահանէ. յէ նայիլ պույրուլմուշ տըր.

—Թամպաթաքեար խալքէր վէքիլլէրինէ կէօրէ, չարշէնպէ գիճէսի սաաթ պիր պուչուգ րատտէլէրինտէ Սթամպօլտա Չիֆթէ Սարայ ճիվարընտա սաքին Թալեաթէն Զանկըրըլը Իպրահիմ էֆէնտի՝ գարըսը իլէ գայըն վալիտէսինի պուլունտուգլարը պիր գաչ էերլէրինտէն եարալայարագ ֆիրար իթմիշ տիր.

Գաթիլը մէրգումի պօլիս Թարաֆընտան արանըլմագտա տըր :

—Պէյօղլունտա խըրսըզ Թէգ. միլլէրինտէն Քիրտ Մէհմէտ նամ քիմսէնէ՝ Գալաթատա Քէմէր ալթընտա իսմիլ Նամընտա պիր Լէհլի ձէհուտինին գումարխանէսինէ կիտէրէք քեաղըթլարը գարմըշ իսէ տէ, 40—50 գուռուշլուգ սօրա վէ իսկէմլէ իլէ մէրգումուն խըզըրինէ հիւճիւմ իթմիլէրինտէն, մէրգում տախի ըէվօլվէրինի չէքիպ իքի քիրէյի եարալամըշ վէ քէնտիսի տախի մէճրուհ օլմուշ տըր.

Գաղինօճու խալը տէրտէսթ օլունմուշ տըր:

—Թաքիմ սիւրքիւն խալըէնտէ Մահմուտ բաշայա մէնսուպ օլան ցէրմնը քէօշքիւ վաբօրլարը իլէ իչլէթմէտի միքյաղը՝ ճէմիլէ սուլթան հազրէթլէրի իլէ սուլթանը միւշարիլէյհանըն պէօյլէ էվլատըն կէչտիրինի, վէ ախիրէն սուլթանը իտէն պիր իրատէի Սէնիյէ մուճիպինճէ պու վաբօրլարըն միւտիրիյէթի 9 սէնէ միւտտէթլէ Իտարէի Մախսուսէ միւտիրի Զիյա պէյ էֆէնտիյէ իհալէ պուլունմուշ ղըլը խապէր ալըյէր.

Ալըման մալիւմաթա կէօրէ, մէզքիւր վաբօրլարըն իշլէթմէսինի Մ. Զարիֆի իլէ Մ. Կիւրճի 5 սէնէ իչիւն իլթիզամ իթմիշ օլտուգլարընտան, պունլարըն մուգավէլէնամէլէրինի թէտգիգ իչիւն, Օսման պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինին զիլըրը թէսլիմ օլունարագ, խաղինէ խասսա Նազըրը Գազազեան Յագոպ էֆէնտի հազրէթլէրի իլէ տահա սաիր պիր թագըմ զաթլար մէմուրլարընտան միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլունմուշ տըր:

Միւտտէթը իլթիզամիյէնին ինգիզասընա տահա 4 սէնէ գալմըշ օլտուղու, պու պապտա միւնազաա մուգավէլէնամէնին ֆէսխի տախի թէզէքքիւր օլունաճագմըշ:

Ըիվայէթէ կէօրէ, Մ. Զարիֆի վէ Մ. Կիւրճի՝ Եւրոպատան էէնիտէն 3—4 վաբօր կէթիրթմիշ օլտուգլարընտան, 25,000 լիրա Թազմին Թալէպ իտէճէքլէր իմիշ:

—Եվրօբա կազէթալարընտա օգունտուղունա կէօրէ, պու արա Միւթթէհիտէի Ամէրիգատա էէնի պիր գույրուգլու եըլտըզ տահա կէօրիւնմիւշ իտիկի վէ պունունլա պու սէնէ էէտինճի գույրուգլու եըլտըզ օլտուղունտան, սէնէի հազըրէյէ գույրուգլու եըլտըզ սէնէսի ըթլագ օլունմասը իգթիզա իթտիկի պիլտիրիլիյօր տըր.

Մալիւմ տըր քի պու եըլտըզլարըն իչինտէ պուլուրատա տա կէօրիւնմիւշ տըր:

—Ցինքի կիւն միւթէպէր պիր զաթ Պիւյիւքտէրէ պազըրըլար ճիվարընտա կէզէր իքէն, չարշըսի քէպիրին Զաթլըրըլար գարըսընտա պիր գաչ սէնէտէն պէրու էրզելմիշ օլան մէզքիւր գըրպունուն իծմիշ ի գարըզլըլդա օլունուլունու վէ պու հաֆիրյաթ էսնասընտա գայըթ-

Բազարէրթէսի կիւնի ... 2 տիւլիւ գատար տէրինլիքտէ 2 պուչուգ արըշըն պօյ վէ պիր արըշըն գատար էնինտէ եէրէ գար չէքիլմիշ պիր մէհզէն էըքէն օլունարագ իչինտէ գումլուգ գարըշըգ ինսան քէմիքլէրի վէ գարըշըգ պու քէմիքլէր Թափթա այթ օլտուղունու անլայանլար կէօրմիւշ օլտուգլարը մաթպաամըզա նագլ օլունմուշ տըր :

—Էվվէլքի կիւն Գալաթա քէօփրիւսիւնտէն պօղազըն Ձօնուքի պիր էրքէկ վէ իքի գատըն իչինտէ պիր գաչ ըէմզիլը զայըֆլա եալընըզ չօճուգ սըճաքլա պուլունմուշ տըր :

—Եէնիքէօյ Նէմիանի Թաշղըլ... կէօրէ, գըրգընճը պէրի Ձրէ կիւն ճէսի չէքտէկի մէզքիւր տաիրէսի ա... քէրիյէսինին հաքէմիրկինտէն էան. կրն գըլսըր իտէրէք, սաիրէսի մէզքիւրէ քեամիլէն միւհրիքէրէ օլմուշ տըր :

—Ինկիլիզլէրինէ կէօրէ, Ցիւրքիյէ միւթէէպիլէրանընտան Գազազեան Յովսէփ էֆէնտինին մահալլէ մէզքիւրտէ վուգու պուլունան օլան արսիֆտէն մալիմէֆէտ մագ-նունլարը օլուպ Թահթը թէմ-թիֆտէն պուլունմագտա օլան մալումաթ մուհաքէմէսինտէ, Աշիքէ նէզարէթի էմինինինէ Հալէպ վիլայէթինտէ րուխէթ իտիլէճէք իմիշ.

—Մէքթէպը Սուլթանի իճինճի մուաավինըլըղընա՝ (վէրտապէտ, կառավարիչ) մէքթէպը մէզքիւր միւտիրիյէթինտէն Սալըխան էֆէնտինին Թաեին օլունտուղը մահալլէ թէպլիղ իտիլմիշ տիր.

—Մանթարաճը Թալիպ օլունան խանքէսիճիլէրտէն պիր գաչը էվվէլքի կիւն Գուլէ գարուսընտան ինմէքտէ օլան կիւմիւլճինի պիր խըրսըզ եանըտն մէզքիւր ճուհլարը իլէ 9 լիրասընը ալըպ ֆիրար իթմիշլէր իսէ տէ, պունլարըն ըընտէգլարը խանէ պօլիս Թարաֆընտան ալըգօյա իտիլտիլինտէն, իչլէրինտէն պիրի 7 արըշըն իւրքիւթէքէսէ պուլունան սիլիր քէնտիսինի ջենարիսինի ալթարագ պանագը տէօրտ էէրինտէն գըըլըմըշ վէ տիկէր քէֆիլլէրի իլէ պէրապէր կէլմիշ տիր :

—Շամտան եաղըլըղընա կէօրէ, Հօրանլըլար իլէ Տիւրզիլէր պէյնինտէ թէքէվվիւն իտէն մէսէլէ պու քէրրէ քեամիլէն խիթամ պուլմուշ, վէ պիր տահա պունլար պէյնինտէ զուհուրա կէլմիշ օլան հատիսաթ միւհիլլու վագալար հուսուլէ կէլմէմէսի իչիւն Հօրանըն միւնասիպ նօգթալարընտա իսկիւտարտաքի Մէլիմիյէ գըշլասը միւհիլլիւ Համիտիյէ նամընտա պիր պապ քէքարկիր գըշլա ինշա օլունմուշ տըր :

ՂԱՐԴ ՕԼԱՆ ՖՐԱՆՍԸԶ ՎԱԲՕՐԸ

Էվվէլքի կիւն Իսկէնտէրիյէտէն լիմանըմըզա վիւրուտ իթմէքտէ օլան Ալէֆ նամ Րուս վաբօրընըն Մէսաճրի Մարիթիմ նամ Ֆրանսըզ գումբանիյասընա մէնսուպ պուլունան վէ օ ագշամ Մարսիլիայա հարէքէթ իտէճէք օլան Բրօն նամ վաբօրա չարփարագ, անըտէ մէզքիւր Ֆրանսըզ վաբօրընըն քեամիլէն պաթըրըլմըշ, վէ անճագ պու վաբօրըն 3 տիրէքլէրի պիրէր մըգտար սուտան տըշարըտա կէօրիւնմէքտէ օլտուղունտան տիւնքի նիւսխէմիզտէ պէլիրթմիշ իտիկ.

Պու պապտա ալտըղըմըզ մալումաթա ախիրէ վէ սահիհէ կէօրէ, մէզքիւր պաթան վաբօր 2500 թօնիլաթօլըգ ճէսիմ պիր վաբօր օլուպ, տէրունինտէ տէ 200,000 լիրալըգ էմթիա պուլունմագտա իմիշ. Կիրճէ մէզքիւր վաբօրըն ղարգ օլտուղու մահալլէ պիր ուֆագ Րուս վաբօրը պէքլէմէքտէ վէ սուտան տըշարը գալան տիրէք ունսուրլարընա գանճալէր եաղլամագտա իմիշ: Րուս վաբօրընըն Ֆրանսըզ վաբօրընա չաթմալը եանալը մէզքիւր Ֆրանսըզ վա-

բօրընտա 80 քիշի գատար պուլունուպ, պունլարըն ճիւմլէսի գուրթուլմուշ, Թայֆալար հէյպէլէրինի գայըրմըշ. միւմուրին պիր մըգտար էշյալէրինի գուրթարմըշ, վէ պէօյլէ մէմուրին իլէ գարատան էն պըյլէթլի էյնալարը իլէ վափօրտա պուլունան տէֆթէրլէրի տախի գայըպ օլմուշ տըր: Պիր գաչ Ֆըչըլիլէ պիր գաչ Թահթա տախի մաատա թէքմիլ գա-մուլէ (եիւք) վափօր իլէ պաթմըշ տըր :

Հէր նէ գատար տիւնքի նիւսխէմիզտէ վաբօրըն տիյէթի օլարագ Ֆրանսըզ գումբանիյասընըն 130000 լիրա Թալէպ իթտիկինի եազմըշ իսէք տէ, մուախխարէն ալտըղըմըզ մալումաթա կէօրէ, վափօրը մէզքիւրըն գըյմէթի 75,000 Ֆրանսըզ ալթունը օլուպ, տէրունինտէ պուլունան համուլէնին գըյմէթի տախի պիր բիւտճէթէ 225,000, վէ տիկէր բիւտճէթէ 125,000 ֆրանսըզ լիրասը իմիշ.

Օ ագշամ Մարսիլիայա հարէքէթ իտէճէք օլան մէզքիւր Ֆրանսըզ վաբօրընըն համիլ օլտուղու բօսթա չանթասը, կրուբօլար էօքսիւլար, վէ պազը գալան էշյա պու կիւն Մէսաճրի գումբանիյասընա մէնսուպ տիկէր պիր վափօր իլէ Մարսիլիայա կէօնտէրիլմիշ տիր.

Մէզքիւր Րուս վաբօրը Օտէսսատան կէլիրքէն քիւլլիյէթլի եիւք վէ ուն վէ զախիրէ եիւքլիւ օլտուղու կիպի, Տէրսաատէթտէն տախի պիր խայլի չարալ վէ իրէք վէ տահա սաիր պու կիպի էմթիա ալմըշ, վէ մըգտարը քիւլլի ագճէ կրուբօլարը իլէ 60000 լիրալըգ գատար Թահվիլաթ վէ էսհամը Օսմանիյէ վէ չըլթնումֆէր Թահվիլլէրի եիւքլէնմիշ իմիշ.

Պիր ըիվայէթէ կէօրէ, Րուս վաբօրընըն գաբթանը՝ արընտան նէֆսինէ սուի գաստ իթմէք իսթէմիշ իսէ տէ, էթրաֆտա պուլունանլար մանիյէ օլմուշ տըր :

Մէզքիւր Ալէֆ վաբօրը ճիւզի պիր չէ զէտէլէնմիշ պուլունտուղու պիր գաչ պէքլէրինտէ տէմիր ալթարագ տամիրի օլմուշ տըր :

Րուս վաբօրընըն պաթըրըլան էէր 24 գուլաճ գատար տէրին օլտուղունտան, պու վաբօրը չըգարմագ գապիլ օլմայաճաղը օլտուղունու, պու պապտա գումբանիյա սուլթանի չըգարմանըն բիւտճէթ օլունմագտա տըր :

Կէրէք մէզքիւր վաբօր վէ կէրէք թէզքէրի համուլէսի գումբանիյալարը սիկօրթա իթտիրմիշ օլտուղունտան, անճագ պու գըթա ղարար ու գիյանը էմէգ քիւր գումբանիյալար թարաֆընտան թէէտիյէ վէ թէսվիյէ օլունաճաղը պէլլիտէր տըր :

Մէսաճրի գումբանիյասընըն պէօյլէ աճընըմէսի՝ պու գազատան տօլայը Ֆրանսըզ գօնսօլօսուլ վէքիլի Մ. Բէլէկրինիյէ միւրաճաաթ իտէրէկ ; պու պապտա իսթիֆսարը բէյ իթմիշ տիր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Մուսաւլուայ պիր իզտիվաճ մասամէսինտէն տօլայը Ցակոբիկեան Ասորիկէրէ Գաթօլիք Ասորիլէր միւխանընտա վուգուա կէլէն իխթիլաֆը էֆքեարըն թէսվիյէսի իչիւն միւլէլը միւխթէլիֆէ խրիստիյան միլլէթլէրէ միւրէքքէպ պիր գօմիսիօն թէշքիլինէ Պապը Ալի Թարաֆընտան գարար վէրիլմիշ օլմադլա, պու գօմիսիօն իլք տէֆա օլարագ տիւնքի կիւն խարիճիյէտէ Մէզալիմ ըիայէթինտէ իճթիմա իթմիշ տիր:

Գօմիսիօնը մէզքիւրտէ Էրմէնի Բաթրիգխանէսի Թարաֆընտան Գէր. Տ. Յովհաննէս Մկրեան վէ Էրմէնի Գաթօլիք Բաթրիգխանէսի Թարաֆընտան տա Ֆազ. Հօլասեան Գէրապայթան ազա պուլունմուշ տըր :

—

Մոսկուայի մէջ օլունուպ պուքէրրէ Թամամ իթմիշ օլան փուշիքինեան ...ն նոյեմ.—դեկտ. նիւսխէսինտէ ամբողջ ... լէրլէ ըէսիմլէր պուլունմագտա տըր:

° Բրէնս Մանուկ պէյ Միրզայեան .
2° Թօհաննէս Ալթազավիլ .
3° Ալֆօնս Գօղէ .
4° Մուսալլիմինի մէշհուրէտէն Մըկրտիչ Էմին .
5° Վանտա Էրմէնի ֆամիլիասը.
6° Բագնայրի Ռիւսար .
7° Թիֆլիստէ Մալխասեան—Ցավնանեան նամ գըզ մէքթէպի.
8° Իզմիր չէհրի .
9° Գագիկ գրալըն Աղթամար ատասընտա եափտըրտըղը Ս. Խաչ քիլիսէսի :

—

Անասըլ Գայսէրիյէլի օլուպ Բուլէքի Հիսարընտա Բօպէրթ Գօլէճէ Թահսիլը իլումը իքմալ իթմիշ օլան Ցարութիւն էֆէնտի Մօսթիչեանըն՝ Ինկիլթէրրատա մէշհուր Օգսֆօրտ տարիւլֆիւնունընըն Գիտօլ-Գօլէճ նամ մէքթէպինէ չակիրտ գապուլ օլունտուղը մաթպուատ ինկիլիզ կազէթալարընտա օգունմուշ տըր :

Մումաիլէյհ Մօսթիչեան էֆէնտի՝ մէզքիւր տարիւլ-ֆիւնունա գապուլ օլունան իլք Էրմէնի պուլունմուշ օլմաղլա, իշպու մուվաֆֆագիյէթինի խասսէթէն թէպրիք իտէրիզ :

—

Կարին 5 դեկտ. 1881

Գաւառական Վարչութիւն Կարնոյ

Պատրիարքական Տեղապահութեան

Լրագրաց ոմանց և մանաւանդ Մասիսի մէջ վերջին օրերս ծանօթ և անծանօթ ստորագրութեամբ գրութիւններով քանի մի հրատարակութիւններ տեսնուեցան ընդդէմ անձանց Առաջնորդ Գեր. Օրմանեան և Մեծ. գաւառուս և ազնիւ վարժուհեաց և ընդդէմ ընթացից Ազգ. վարժարանաց քաղաքիս .

Թէպէտ այդ օրինակ գրութիւնք, որք առաւելապէս լրագրաց էջերն անիմաստ բարեմտութենէն ծագումն առած (?) ... ի լոյս ընծայեալ կը թուին, պատասխանւոյ իսկ արժանի չը լինին, սակայն Գաւառ. Վարչութեանս և Ազգ. վարժարանաց հոգաբարձութեանս ըղձութիւնը հասարակաց կարծեաց առջև իբր անտարբերութիւն չը մեկնուելու համար հարկ կը սեպենք նկատել յայտարարել թէ՝ այն նախատալից հրատարակութիւնք և գայթակղական տիպաւորութեանց պատմութիւնք անհիմն և բացարձակ զրպարտութիւնք և միայն անձնական կոյր կրից արդիւնք են, թէ՝ Գեր. Հայր Օրմանեան քաղաքիս նկատմամբ գեանմանց չտեսնուած անձնուիրութեամբ կաշխատի, թէ՝ Մեծ. գաւառուս և ազն. վարժուհիք իրենց արժանապատուութեամբ և ջանիւք ողջամիտ հասարակութեան առջև գոհունակութեան արժանի եղած են, և թէ վարժարանաց բարեկարգութիւնը շարունակաբար կը յառաջէ, որչափ պարագայք կարեւոր միջոցները կընձեռեն :

Ի դիմաց Գաւ. Վարչ. Բաղ. Ժողովոյ

Ատենադպիր — Ատենապետ

Գալուստ Տէր Մկրտիչեան — Կ. Պալըքեան

Ի դիմաց Ազգ. Հոգաբ. Վարժ.

Ատենադպիր — Ատենապետ

Գ. Մշօյեան — Կ. Տ. Աւտեան

(ՊԱՏՃԷՆ)

Կ. Պոլիս, 29 Նոյեմ. 1881

. . . Մկրտիչ Աղապալեան . . .

Կրթական Տնօրէնութիւնս ստացաւ Ձեր նոյեմ. 9 ամսաթիւ նամակն, ինչպէս և Ձեր երկասիրած «Իրագիտութիւն» անուն դասագիրքն և նորա «Բացատրութիւն իպէտս վարժապետաց» դասա-

տետրն որ կընծայէք մեզ ի վաւերացումն :

Կրթական Տնօրէնութիւնս ի քըննութեան առնելով Ձեր այնչ երկասիրութիւնն, զանոնք մեր Ազգ. ընթերցանաց մէջ գործածութեան արժանի գտաւ և վաւերացուց :

Մնամք յորդանօք
Ազգ. Կեդր. Վարչութեան
Կրթական Խորհրդական
Մ. Մամիկոնեան
(Կնիք)

ԻՐԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ
ի պէտս աշակերտաց

ԲԱՑԱՏՐՈՒԹԻՒՆ
ի պէտս վարժապետաց

Աշխատասիրութեամբ Մ. Յ. Աղապալեան

Վաւերացեալ Ազգ. Կրթ. Տնօրէնութենէն

Կը գտնուի ամեն գրավաճառաց քով ի գին 5ական ղրշ: Դպրոցաց և շատ գնողներու համար զեղջ կը լինի :

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԹՐԱՄՎԱՅ ՇԻՐՔԷԹ

Թրամվայ շիրքէթինին մէճլիսը իտարէսի Թարաֆընտան վէրիլէն գարար մուճիպինճէ, ալթուն ագչէ օլարագ 25 ղրշտան իպարէթ օլան 19 Նումէրօլու ֆայիզ գուբօնը՝ աշֆրանկա 1882 յունվար 10րընտան իթիպարէն շիրքէթին սանտըղը Թարաֆընտան թէէտիյէ օլունաճաղը շիրքէթին մէզքիւր հիսսէտարանընա իլան օլունուր.

Բորթրօլար՝ յունվար 2 տէն իթիպարէն հէր հաֆթա բազար էրթէսի վէ ճումա կիւնլէրի էօյլէնտէն սօնրա սաաթ 1 տէն 4 է գատար մուայենէ օլունաճագ, վէ թէէտիյաթ՝ 8 կիւնտէ պիր վուգու պուլաճագ տըր :

Սթամպօլ 23 դեկտ. 1881

Մէտիրը ումումի
Ա. ԹՈՒՐԻԼԷ

ՔԻՐԱԼԸՔ ԽԱՆԷ

Եէնի-Գաբուտա Սանըրգ-Պրունը ճատտէսինտէ 20 Նումէրօ իլէ մուրագգամ մաա սարնըճ քեարկիր իքի ատէտ մախզէնի վէ պաղչէյի միւշթէմիլ օն օտալը տէնիզէ նազըր պիր պապ ալեշապ խանէ կէրէք թէմամէն վէ կէրէք գըսմէն ... օլանլարըն մէզքիւր խանէէ վէ եա մահալլէ քեահեասընա միւրաճաաթ իլէմէլէրի իլան օլունուր :

3—2

ԻԼԱՆ

Սթամպօլտա չարշըի քէպիրտէ Վարագճըլար խանըն ալթ գաթընտա 2 նումէրօ իլէ մուրագգամ մաղազատա մուգիմ Կիւմիւշճեան Թուրէն էֆէնտի միւթէշարրիֆ տուղու մաղազայա, մաէլ իֆթիխար իլան իտէր քի, պու տէֆա քէնտի մասլահաթ քիւզարը մարիֆէթիլէ Լօնտրա, Բարիզ վէ Ֆրէնքիստանըն էնվայի ալա ալթունը կիւմիւշ վէ սաիրէ ճէպ սաաթլէր վէ քէզալիք էրքէք վէ գատընլարա մախսուս վէ սօն մօտա օլարագ 81 պայր Բարիզ մամուլաթը գօրտօնլար կէթիրթմիշ ղալէթ տուզ ֆիյաթլար սաթմագտա, վէ քէզա մէքթէպ Թամամէն էանաշ իչիւն ... սէնէ գուլլանըլմասընա ալա չիւբքէ մալ օլան ՊԻՐ ՕՍՄԱՆԼԸ ԼԻՐԱՍԸ ֆիյաթընէ պուլունան սաաթլար տախի կէթիրտէրէք ֆիւրութ իթմէքտէ օլտուղունտան, սաաթ վէ գօրտօն միւբայաասընա թալիպ պուլունան զէվաթըն քէմալը էմնիյէթլէ մաղազայը մէզքիւրէ միւրաճաաթ իթմէլէրի արզը օլունուր:

8—7

ԹԱՇՀԻՀ

Ցիւնքի կազէթամըզըն նումէրօսու 1303 օլաճագ իքէն, պազը նիւսխէլէրի 3102 վէ պազը նիւմէրօլարը տախի 3103 եազըլմըշ օլտուղունտան Թաշհիհինէ իպթիտար օլունուր :

ՐԷՍՄԻ

Տույունը ումումիյէի Օսմանիյէնին սուրէթը թէսվիյէսի հագգընտա թէգարրուր իտէն մուգավէլամ իւզէրինէ թանզիմ օլունուպ, մէրիյէթը աճքեամընա պիլ իսթիյզան իրատէի Սէնիյէի հէնտայը Բատիշահի չէրէֆսուտուր պույրուլմուշ օլան նիզամնամէտիր.

(Տիւնքիւ նիւսխամըզտան մապաատ)

ՊԻՐԻՆՃԻ ՄԱՏՏԷ

(Ա.) Ճէտվէլը մէլֆուֆտէ զիքր ու թաատատ օլունան իսթիգրազաթըն հէր պիրինտէն միւթէպագը րէսիւլմալ աղչէլէրի ֆիյ 6 Թէշրինը էվվէլ սէնէ 1875 (ֆիյ 30 րամազան սէնէ 1292) թարիխլի գարարնամէճէ թէվֆիգէն, գուբասը չըգան թահվիլաթըն նըսֆը իչիւն վէրիլէն «րամազան» իւնվանը սէնէտաթը մուվագգաթա պէտէլը իթիպարիսինի իլավէսիյլէ պէրապէր աթիտէ կէօսթէրիլէն նիւֆուս ֆիյաթլարընըն մէջմուարը միւթէվազըթընա (օրթա հիսապ) թէնզիլ իտիլմիշտիր.

1858	իսթիգրազը էվվէլ		85
1860	»	»	57,375
1862	»	»	68
1863-64	»	»	69,62216
1865	»	»	64,00775
1869	»	»	56,00725
1872	»	»	98,00050
1873	»	»	50,00235
Տույունը ումումիյէ		»	45,00084
Բումէլի տէմիր եօլլարը թահվիլաթը		»	41,00545

(Բ.) Պու ֆիյաթլարա թէնզիլ իտիլէն րէսիւլմալէ 1881 սէնէսի նիհայէթինէ գատար վաքէսի հուլուլ իտուպ տէ թէէտիյէ օլունմայան իսթիգրազաթը մէզքիւրէ ֆայիզլէրիյլէ Բումէլի տէմիր եօլլարը թահվիլաթը իքրամիյէլէրինին վէ ֆիյ 6 Թէշրինը էվվէլ սէնէ 1875 թարիխլի գարարնամէճէ թէվֆիգէն նըսֆ ֆայիզ վէ իքրամիյէլէր իչիւն վէրիլէն Բամազան իւնվանը սէնէտաթը մուվագգաթանըն գարշըլըղը օլմագ իւզրէ հասսէյէ 100տէ 10 իլավէ իտիլէճէքտիր.

(Գ.) Ֆայիզ վէ իքրամիյէլէր իչիւն վէրիլիպ 2ինճի մատտէտէ մուհարրէր պուլունան Բամազան իւնվանը սէնէտաթ տախի օլմատըղը հալտէ 1884 պու 100տէ 10 զամմտան թէտախուլ էտէքի ֆայիզ վէ իքրամիյէլէրէ խասպէթ իտէն մէպլաղ (Ա.) իշարէթլի ֆգրայա թէվֆիգէն թէնզիլ իտիլէն հէր պիր իսթիգրազըն րէսիւլմալընա իլավէ օլունաճագընտան, պու սուրէթլէ հէր պիր իսթիգրազըն թէնզիլ իտիլմիշ ֆիաթլարը աթիտէ կէօսթէրիլէն ֆիյաթը գաթիէյէ պալիղ օլուր.

1858	իսթիգրազը էվվէլ		93.15
1860	»	»	62.90
1862	»	»	74.50
1863-64	»	»	76.30
1865	»	»	71
1869	»	»	62.40
1872	»	»	107.75
1873	»	»	55 25
Տույունը ումումիյէ		»	50.25
Բումէլի տէմիր եօլլարը թահվիլաթը		»	45, 9

(Դ.) Զիրնաէն պալատէ զիքր ու թաատատ օլունան իսթիգրազաթ թահվիլաթը 1876 սէնէսի նիսանընտան (ապրիլ) իթիպարէն 1882 սէնէսի չէհրը մարտը տախիլ օլմագ իւզրէ չէհրը մէզքիւրէ գատար թէէտիյէ օլունմամըշ գուբոնլարը հավի օլտուգլարը հալտէ, (Գ.) իշարէթլի ֆգրատա հէր իսթիգրազ իչիւն կէօսթէրիլէն ֆիաթլարա մուատիլ պիր մըգտարա թէնզիլ իտիլէճէքտիր.

Ֆիյ 5 Թէշրինը էվվէլ 1875 թարիխլի գարարնամէճէ թէվֆիգէն գուբասը չըգան թահվիլաթըն նըսֆը իչիւն վէրիլիպ (Ա.) իշարէթլի ֆգրատա պէհան օլունան Բամազան իւնվանը սէնէտաթը մուվագգաթա գուբասը իքրամիյէ իլէ չըգան Բումէլի տէմիր եօլլարը թահվիլաթը միւսթէսնա օլմագ իւզրէ (Գ.) իշարէթլի ֆգրատա կէօսթէրիլէն ֆիյաթ իլէ սիտտ օլտուգլարը իսթիգրազաթ սէնէտաթընա թահվիլ իտիլէճէքտիր.

Իխթար.— Մէլֆուֆ ճէտվէլտէ Բումէլի տէմիր եօլլարը թահվիլաթը իսթիգրազըն րէսիւլմալ միւթէպագըսը տէյիու կէօսթէրիլէն 31,508.000 ինկիլիզ լիրասը գուբասը իքրամիյէ իլէ չըգըպ տա թէէտիյէ օլունմամըշ օլան թահվիլաթըն րէսիւլմալը իթիպարիսինի հավի թահվիլաթ պաշընա 400 ֆրանգը շամիլ օլուպ պու րէսիւլմալըն պէտէլը իթիպարիսիյլէ թահվիլաթը մէզքիւրէնէ գուրա իլէ խասպէթ իտէն մէպլաղ պէյնինտէքի ֆարգ՝ թէտախուլտէքի ֆայիզլէրէ թախսիս իտիլէն մէպլաղա տախիլ տիր.

ԻՔԻՆՃԻ ՄԱՏՏԷ

Ֆիյ 6 Թէշրինը էվվէլ սէնէ 1875 թարիխլի գարարնամէճէ թէվֆիգէն (րէսիւլմալը իթիպարիսի պիլթէնզիլ) նըսֆ ֆայիզ վէ իքրամիյէլէր իչիւն թէտավիւլէ չըգարըլան Բամազան իւնվանը սէնէտաթը մուվագգաթանըն պիրինճի մատտէնին (Բ.) իշարէթլի ֆգրասընտա մուհարրէր 100տէ 10 զամմտան խասպէթ իտէն մէպլաղ՝ սէնէտաթը մուվագգաթայի մէզքիւրէնին աթի օլտուգլարը իսթիգրազաթ սէնէտաթընա թահվիլի թէէտիյէ իտիլէճէք տիր. Իշպու սէնէտաթը մուվագգաթանըն պէտէլը իթիպարիսի մէճմուը ֆայիզլէր իչիւն գապուլ օլունան նիսպէթ իւզրէ թէնզիլ վէ մէլֆուֆ ճէտվէլին 11ինճի սիւթունունտա մուհարրէր էրգամ (րագամլար) իւզէրինէ հիսապ իտիլէճէք, աթի իւզզիքր ֆիյաթլար հասըլ օլուր.

			Էյսէլ
1858	իսթիգրազը էվվէլ		23 26
1860	»	»	15.29
1862	»	»	18.12
1863-64	»	»	18.553
1865	»	»	17.26
1872	»	»	17 20
Տույունը ումումիյէ		»	14.78
Բումէլի տէմիր եօլլարը թահվիլաթը		»	19.18

Մամաֆիհ 72 իսթիգրազ գուբոնլարը իչիւն վէրիլէն սէնէտաթը մուվագգաթա՝ աթիտէ պէհան օլունաճագ իքինճի թէրթիպ իսթիգրազաթտան պիրինին սէնէտաթընա (12ինճի մատտէ) պալաէ մուհարրէր ֆիյաթլար իլէ թահվիլ իտիլէճէք տիր.

ԻՒՉԻՆՃԻ ՄԱՏՏԷ

Սուրէթը թէսվիյէի հազըրէ իւզէրինէ տույունը ումումիյէի Օսմանիյէնին թէնզիլ իտիլմիշ մըգտարը

Էվվէլա, հէր իսթիգրազըն էսքիմ թէտավիւլտէ պուլունան թահվիլաթըն պիրինճի մատտէնին (Գ.) իշարէթլի ֆգրասընտա կէօսթէրիլէն ֆիյաթլարա թէնզիլ իտիլէճէքտիր, (պիրինճի մատտէնին (Դ.) իշարէթլի ֆգրասը)

Սալիսէն, նըսֆ ֆայիզ վէ իքրամիյէլէր իչիւն թէտավիւլէ չըգարըլան սէնէտաթը մուվագգաթա մուգապիլ վէրիլմիշ թահվիլաթ պէտէլինտէն (իքինճի մատտէ) միւրէքքէպ օլաճագ տըր.

Իշպու նիզամնամէնին ճիւզը միւթէմմիմի (գըսըմլարընտան պիրի) օլան մէլֆուֆ ճէտվէլ՝ տույունը ումումիյէի Օսմանիյէնին թէնզիլ ու թէսվիյէսինէ միւթէալլիգ էրգամըն (րագամլար) քեաֆֆէսինի հավի տիր. Մամաֆիհի աթիտէ պէհան օլունաճագ մէճլիսը իտարէ՝ հէր պիր թէսվիյէ սուրէթինին իճրասընտա վուգու պուլմուշ իսէ, պիրինճի մատտէնին մուհարրէր ֆիյաթլար միւսթէսնա օլմագ իւզրէ, ճէտվէլը մէզքիւրտէ մուհարրէր էրգամ ... թէնզիլ իտէն էրգամըն սուրէթը գաթիյէտէ թէսպիթինէ խալէլ կէթիրմէյէճէքտիր.

ՏԷՕՐՏԻՆՃԻ ՄԱՏՏԷ

Մէլֆուֆ ճէտվէլտէ զիքր ու թաատատ օլունան իսթիգրազաթ թահվիլաթըլա Բամազան իւնվանը սէնէտաթըն քեաֆֆէսի գայտ ու թէսճիլ իտիլէճէք տիր.

Գայտ ու թէսճիլ մուամէլէսի

Լօնտրատա, Էնէէպի ասհապը թահվիլաթը մէճլիսինէ,

Ամսթէրտամտա, պօրսա մէճլիսինէ վէ եա պունուն թարաֆընտան իրաէ օլունաճագ պանգաեա,

Բարիզ վէ Վիէննա վէ Պէրլինտէ, հիւքիւմէթը Սէնիյէնին պալատէ պէյան օլունան ֆիյ 23 Թէշրինը էվվէլ սէնէ 1880 թարիխլի թէպլիղաթընա մուվաֆագաթ իտէն պանգալարըն մէմուրլարընա,

Րոմատա, Րոմա Թիճարէթ օտասընա,

Տէրսաատէթտէ պանգը Օսմանիյէ թէվտի իտիլէճէքտիր.

Գայտ ու թէսճիլ մուամէլաթընըն մէսարիֆի՝ գայտ օլունան պիլճիւմլէ թահվիլաթ վէ սէնէտաթըն թէնզիլ իտիլմիշ րէսիւլմալը իւզէրինէ հիսապ իտիլէճէք 100տէ 8,1 գօմիսիօն ... թէսվիյէ իտիլէճէք, վէ պու գօմիսիօն՝ տույունը ումումիյէնին թէսվիյէի թէդրիճիյէսի իչիւն ասհապը թահվիլաթա թէրք իտիլէն վարիտաթտան մէճլիսը իտարէ մարիֆէթիյլէ թէէտիյէ օլունաճագ տըր.

(15ինճի մատտէ)

Թահվիլաթ գայտ ու թէնզիլ օլունտուգճա համիլինէ թէնզիլ օլունմուշ րէսիւլմալըն պէտէլինէ մուատիլ պիր մըգտար սէնէտաթ վէրիլէճէք տիր. Քիւսուրաթ իչիւն համիլլէրէ ֆայիզի սէնէտաթը մուվագգաթա իթա օլունաճագ վէ պու ֆայիզ՝ սէնէտաթը մուվագգաթայի մէզքիւրէնին սէնէտաթը գամիլէյէ հինը թահվիլինտէ թէէտիյէ իտիլէճէքտիր. Մէճլիսը իտարէ թահվիլաթըն քիւսուրաթը (քուփոնլար) էրգամ իլէ գայտ ու թէսճիլ իչիւն ... թահվիլաթը միւպայաա վէ ֆիւրուխթ իյլէմէք հագգընը հայիզ օլաճագ տըր.

Հէր իսթիգրազըն թէնզիլ իտիլմիշ րէսիւլմալը իլէ րէսիւլմալը իթիպարի պէյնինտէքի ֆարգա մուգապիլ վէրիլէն մըգտարը սէնէտաթ՝ մէճլիս թարաֆընտան թօփլանըլաճագ, ... նէզարէթի թահթընտա մէճլիսը սանտըգլարընա գօնըլաճագ, վէ պու թահվիլաթ՝ րէսիւլմալ աղչէսինտէն հիսապ օլունաճագ հալտա իմհա իտիլէճէքտիր.

Իսթիգրազաթը միւխթէլիֆէնին գուրասը չըգան թահվիլաթը մուգապիլ իթա օլունան Բամազան իւնվանը սէնէտաթը կէլինճէ, պունլար հագգընտաքի մուամէլէ պիրինճի մատտէնին (Գ.) իշարէթլի ֆգրասընտա պէհան օլունմուշ տըր.

Մուամէլէսի նիզամնամէի մախսուսը իլէ թային օլունան Բումէլի տէմիր եօլլարը թահվիլաթը (13ինճի մատտէ) միւսթէսնա օլմագ իւզրէ, հիւքիւմէթը Սէնիյէնին թամիլը թէէտիյէթ իթմիյէ միւթէաահհիտ զարֆընտա մուգավէլաթը սաիրէ մուճիպինճէ գուրասը չըգան սէնէտաթ՝ գուրասը չըգմամըշ թահվիլաթ իլէ սիյան (միւսավի) թութուլաճագ, վէ չըգան նումէրօլար եինէ գուրա տօլապլարընա գօնուլաճագ տըր.

Վաքէսի հուլուլ իտէն գուբոնլարլա միւպատէլէ օլունան Բամազան իւնվանը սէնէտաթ՝ (3ինճի մատտէ) վէ մէլֆուֆ ճէտվէլին 13ինճի սիւթունունտա կէօսթէրիլէն թէնզիլէ մուատիլ ֆիյաթ իլէ աթի օլտուգլարը իսթիգրազ սէնէտաթընա թահվիլ օլունաճագ տըր. Թէտախուլտէ գալան գուբոնլար թէսլիմ օլունաճագ, վէ պունլարտան իպրազ իտիլմէյէնլէրին էհէրինէ մէճլիսը իտարէ թարաֆընտան նէշր օլունաճագ նիզամնամէլէր մուճիպինճէ եա պաշգա գուբոն գօնուլաճագ վէ եախուտ հէր նօգսան գուբոն իչիւն պիրինճի մատտէնին (Գ.) իշարէթլի ֆգրասընտա, վէ ճէտվէլին 14ինճի սիւթունունտա մուայյէն օլան էրգամտան (օ նիսպէթտէ) պիր թէնզիլ իճրա օլունաճագ տըր.

Բամազան իւնվանը սէնէտաթ՝ հէր իսթիգրազըն թէտավիւլէ գալմասըլա սէնէտաթը իլէ միւպատէլէ օլունաճագ տըր.

Մուգավէլաթը սալիֆէի իճրաէն ... քէչէրէք թաթիլ օլունմուշ տըր.

Միւսթէսնա օլարագ 1872 իսթիգրազը թահվիլաթը (Գն. ու Նը.) պիրինճի մատտէնին (Գ.) իշարէթլի ֆգրասընտա վէ մէրպուտ ճէտվէլին 19ընճը սիւթունունտա թաային օլունան ֆիյաթ իլէ սատէճէ գըմպալանաճագ տըր.

Մէզքիւր իսթիգրազըն միւթէտախիլ գուբոնլարընա մուգապիլ վէրիլէն (2ինճի մատտէ) Բամազան իւնվանը սէնէտաթը 2ինճի մատտէտէ վէ մէրպուտ ճէտվէլին 20 իքինճի սիւթունունտա կէօսթէրիլէն թէնզիլէ մուատիլ ֆիյաթ իլէ իքինճի թէրթիպին (12ինճի մատտէ) սէնէտաթընա թահվիլ օլունաճագ տըր.

ՊԷՇԻՆՃԻ ՄԱՏՏԷ

Թահվիլաթըն մուամէլէի գայտիյէսի 1885 սէնէսի չուպաթը Բումիսինին (ֆէպրուար) պիրինէ գատար իճրա օլունաճագ վէ պու միւտտէթ մունգազի օլտուգտա, վաքէսի հուլուլ իթմիշ սէնէտաթ հիւքմիւզ աատ օլունաճագ, վէ պունլար իչիւն օ թարիխէ գատար թէէտարիք օլունան մէպլաղ տախի ֆիյ 1/13 Մարտ սէնէ 1885 թարիխինտէն իթիպարէն 6 այըգ ֆայիզ վէ րէսիւլմալ իչիւն կէլէճէք պուլունան աղչէյէ գաթըլաճագ տըր.

Ֆիյ 1/13 չուպաթ սէնէ 1885 թարիխինտէն սօնրա թահվիլաթըն էմրը գայտ վէ թէսճիլի անճագ ուսուլ վէ գավաիտը մէշրուհէ մուճիպինճէ մէճլիսը իտարէ թարաֆընտան թանզիմ օլունմուշ նիզամնամէլէր աճքեամընը իֆրաէն վուգու պուլաճագ, վէ գայտ վէ թէսճիլ միւտտէթինտէն էվվէլ թէէտիյէսի լազըմ կէլէն գուբոնլարը միւրուրը զէմանի իլէ հիւքմէն սագըթ օլաճագ տըր.

Բամազան իւնվանը սէնէտաթտան պաշգա կիւնտէն իթիպարէն 6 սէնէ միւտտէթ զարֆընտա գայտ օլունմագ պուլունանլարըն քեաֆֆէսի հիւքմէն սագըթ օլաճագ տըր.

Վաքէսի հուլուլի թարիխինտէն իթիպարէն 6 սէնէ զարֆընտա պէտէլի իսթիֆա օլունմայան գուբոնլար՝ քէզալիք իպթալ իտիլէճէք տիր.

Գուրասը խասպէթ իտուպ տէ 30 սէնէ զարֆընտա պէտէլի իսթիֆա օլունմայան սէնէտաթ միւրուրը զէմանի իլէ հիւքմէն սագըթ օլարագ գայտլարը թէրգին իտիլէճէք տիր.

Գուրասը չըգան թահվիլաթըն ֆայիզի իչլէմէյէճէք տիր.

Գուրասը խասպէթ իտուպ պէտէլի թէէտիյէ օլունան թահվիլաթ՝ մէճլիսը իտարէ մարիֆէթիյլէ իպթալ օլունաճագ տըր.

Աճքեամը մէպսութէ 10ընճը մատտէտէ պէհան օլունան թահվիլաթը միւմթազէնին գուրասը չըգան սէնէտաթը իլէ գուբոնլարը հագգընտա տախի ճարի օլաճագ տըր.

(Տէվամը)

ՎԱՐԴԱՆ
ՕԹԷԼ ՏԸ ՊԻԶԱՆՍԸՆ ԳԱՐՇԸՍԸՆՏԱ
ԷՄՍԱԼՍԻԶ ՄԻՒՃԷՎՀԷՐԱԹ
ՎԷ
ՄԻՒՉԷՅԵԷՆ ԷՆՎԱՒ
ԿԻՒՄԻՒՇ ԹԱԳԸՄԼԱՐԸ
ՍԱԹԱՆ ՄԱՂԱԶԱ
ՖԻՅԱԹԼԱՐ ՖԷՎՔԷԼԱՏԷ ԷՀՎԷՆ ՏԻՐ

ԳԱԹԻԼԻՆ ԳԸԶԸ

ԷՍԷՐԸ
ՔՍԱՎԻԷ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ

(1305 Նումէրօտան տէվամ)

—Տիմէք իսթէրիզ քի, միւսիւ Րէյմօն, պիզ հէրսիմիզ քէնտի հալիմիզէ սաէճէր օլուպ, միւտաախիլ ումումի ... պիր իշիմիզ օլմատըղընտան, պիր գաթիլի մահքիւմը, սապըգալըը իշիմիզտէ սորլամագ իսթէմէյիզ. վէ Մ. Տիւրթիւնըն պէք կիւզէլ պուլտումըշ օլան թաամը իչիւն պու խուսուսա պէք ֆէնա պիր նէրէզ սայըլաճագ իսէ տէ, իսթէրիզ քի Բիէր Լանտրի տէնիզէն սաէմ չիմտի պուրասան կիթսին... եօգսա պիզ կիտէճէյիզ... Իշթէ իշ պու տըր, միւսիւ Րէյմօն...

—Է՛հ, մատամ քի պէօյլէ գարար վէրմիշսինիզ, շիմտի պիլէ իսթէտիկինիզ կիպի իճրա իտէմէզմիսինիզ...

—Էվվէթ իտէպիլիրիզ. լաքին միւմքին օլուր իսէ պիր գավկա վէ կիւրիւլթիւ չըգարմամագ իչիւն, իշի ուսուլէնճէ իճրա իթմէք, Բիէր Լանտրիյէ անլաթմանըզը սիզէ րէճա իթմէք իսթէրիզ, միւսիւ Րէյմօն... սիզէ պիր չէյ սէօյլէմէյիպ ... Մ. Տիւրան իլէ սիզին ... իսմէյէ պաշլայաճագըզ...

—Տիմէք՛ քի, պու պիչարէյի գօվմանը արզու իտիյօրսունըզ...

—Օնուն կիտի պիր չէյ, էվվէթ, միւսիւ Րէյման, ... հիմմէթ պույուրուր իսէնիզ...

—Պէնիմ հիմմէթիմէ կիւվէնմէյինիզ— ճէվապ վէրտի աղըրտան աղըրա իշ պաշը.— Պէն պու թէքլիֆինիզի րէտ իտէրիմ...

Մէրգում իսթիգար տիւրկլէր ումումը շաշա գալտը.

—Լաքին —տէտի—!

Մ. Րէյմօն մէրգումըն սէօզիւնիւ քէստի:

—Էվվէթ, ատիլէնէ րէտտ իտէրիմ, վէ պէօյլէ պիր խօրքունչ իթթիհամ ... տէն էվվէլ ... սիզէ տէ նասիհաթ իտէրիմ. Բիէր Լանտրի բէք ... պիր գապահաթլը օլմուշ մըտըր; պու տէրքեար տըր, հաթթա քէնտիսի ... լաքին ճէզասընը չէքմիշ տիր. պօլիս՝ չիմտի սէօյլէտի ... —պուննան մաատա բէք ալա պիլիրսինիզ քի, Բիէր Լանտրի նէ տէ պիր խըրսըզ վէ նէ տէ պիր ֆէնա ատէմ տիր. պու սապահ տա կէօրտիւնիւզ քի, պիր արգատաշընըն էօմրիւնիւ գուրթարմագ իչիւն խայաթընը թէհլիքէյէ գօյմուշ տըր: —Պէլքի տէ սիզտէն հիչ պիր քիմսէ պէօյլէ պիր չէյ եափմազ, տէյի՞լ մի.

Իսթիգար տիւրկլէր պաշընը սալլատը:

—Բէք սահի՛հ տիր, —տէտի— պիզ պէօյլէ տէյիլ տիր տէմէյիզ, լաքին պէօյլէ պիր ատամըն պիզիմլէ պէրապէր պուլունմասընը չէքէմէյիզ, միւսիւ Րէյմօն, ... [illegible] ...

Իշ պաշը օմուզլարընը սիլքտի, վէ ... տէտի.

—Նասըլ իսթէրսէնիզ եափընըզ, ... սիզ քէնտինիզ ... պէն գարըշմամ...

Պու սօն լագըրտըլարը ... Բիէր Լանտրի տէ իշիտտի: Զաթէն պիր գաչ տագիգատան պէրի մէսէլէ քէնտի իւզէրինէ օլտուղընը անլամըշ ... Մ. Րէյմօնա տօղրու կիթտի վէ պիր թիթրէք ֆագաթ բէք ալա անլաշըլըր սէսլէ տէտի.

—Պէնի գօվմա՛գ ... զահմէթ իթմէյինիզ... պէն քէնտի քէնտիմէ կիտէճէյիմ. էյի պիլիրիմ քի, պու գարըտաշլարըմըն սօֆրասընտա պէնիմ իչիւն եէր եօգ տըր...

Բիէր Լանտրի պիր ազ լագըրտըլարընը քէսմէյէ մէճպուր օլտու, զիրա հէյէճանը գալպի բէք գապարմըշ իտի:

Պու պիչարէ՝ խաչ իլէ տօլմուշ օլան կէօզլէրինի սիլտիքտէն սօնրա սէօզիւնէ տէվամ իտիպ տէտի.

—Բարիզի թէրք իտէճէյիմ... կիտիպ Թաչրատա պէնի քիմսէ թանըմայաճագ ... նամ ու շէհրէթի պէլքի պիր գասապատա իչ արայաճաղըմ... Լաքին սիզտէն պիւսպիւթիւն այրըլմազտան էվվէլ, պրագընըզ, շու իճրա իթթիկիմ ճինայէթին հիքեայէսինի սիզէ նագլ իտէյիմ... պունտան պէլքի տէ հիսսէ ալաճագսընըզ, վէ անլայաճագսընըզ քի նէ գատար ճինայէթքեար իսէմ, օ գատար տա պէտպախթըմ... վէ պէլքի տէ շիմտի պէնի թահգիրտէն զիյատէ աճըյաճագսընըզ...

Զ.

ԻՔՐԱՐ

Տիւրկլէր՝ զանն իտէրսին, պու սէօզլէրի քիմսէ խիթապ իթմի իսէ, անլէրին ճէվապընա պէքլէտի:

Տիւրկլէրլէրին հիչ պիրի տուտագլարընը պիլէ գըմըլտաթմատը. Էտէլէ պիր սուսըգ հիւքմ իթմէյէ պաշլատը քի, էհէր պիր սինէք ուչսա իշիտիլէճէքտի:

—Սէօյլէյինիզ, Բիէր Լանտրի —տէտի Մ. Րէյմօն— սիզի տինլէյօրուզ... վէ Թէէմին իտէրիմ սիզի քի, սէօզլէրինիզին հիչ պիրի զայի օլմայաճագտըր...

—Ա՛, —մըրըլտանտը տիւրկլէր— սէօզիւմիւ չօգ ուզաթմայաճաղըմ... —հիքեայէ իթմէնին եօլընը բէք էյի պիլմէմ... Ասըլ վուգուաթը սիզէ սէօյլէճէյիմ... Իքի սաաթ էվվէլ, պէնիմ իչիւն բէք մահզուն սուրէթտէ խիթամ պուլաճագ օլան թաամըն պաշլանկըճընտա, իչինիզտէն չօգլարը՝ ... սուտան պաշգա պիր չէյ իչմէտիքիմէ թաաճճիւպ իթմիշլէր տիր: Շարապըն պէնիմ իչիւն ֆէնա օլտուղընը վէ պէնի խասթա իթտիքինի ճէվապէն անլէրէ պիլտիրտիմ: Պու սէօզիւմ եալան իտի. շարապ պէնիմ պաշըմը տէօնտիւրիւր տիւ. պէնիմ շաշգընլըգըմա սէպէպ օ օլմուշ տըր. պէօյլէ քէօրքիւնճ իճրա իթթիկիմ ճինայէթին սէպէպի ... մէսթ օլտուղըմ շարապ օլմուշ տըր... լանէթ օլսո՛ւն... լանէթ օլսո՛ւն...

Բիէր Լանտրի՝ մէնտիլի իլէ իքի տէֆա ալընտաքի թէրի սիլտի վէ պու սէօզլէրինէ տէվամ իթթի.

(Տէվամը)

Ի՞ՆՉ ԱՒԵԼՑԱՒ ԵՒ Ի՞ՆՉ ՊԱԿՍԵՑԱՒ ԱՅՍ ՏԱՐԻ ՀԱՅՈՑ ՄԷՋ

Յուսալով և Բաղձալով հաւասար կ'ըն. թանան աշխարհիս վրայ.

Բան մ'որ աւելնայ մեր վրայ, բան մ'ալ անպատճառ կը պակսի մեր վրայէն,—թո՛ղ պակսածը կամ աւելցածն օդ ըլլայ, ոսկի ըլլայ, արիւն կամ աւիւն ըլլայ։ Նմանապէս աշխարհիս վրայ՝ երբ մէկ կողմը վարդագոյն օրոցան մը կը պատրաստուի, միւս կողմն ալ սև փոս մը կը փորուի. Տէրութիւն մը մէկ կողմէն նահանգ մը կը կորսնցնէ, մինչդեռ միւս կողմէն նահանգ մը կը գրաւէ. Ասիոյ մէջ կը նուազի Ժողովրդեան թիւն, Ամերիկայի մէջ կը կրկնապատկի Ժողովրդեան թիւն. Արևմտից մէջ՝ տղայք մը. տամարզութեամբ՝ գրեթէ չափահաս մարդու խելք կ'ունենան, մինչդեռ Արևելից մէջ չափահաս մարդիկ՝ ուսման ոգեպարար սնունդէն զուրկ մնալով՝ տղայոց և նոյն իսկ անասնոց կարգ կ'իջնան,—կամ մեր պատուական վէրին սիրական բառով «էրէքմաղը» կ'ըլլան . . . ։

Բայց մենք այսօր թողունք ընդհանուր աշխարհի մէջ աւելցած կամ պակսած նիւթական և անիւթական բաներուն վրայ խօսիլ և յիշատակենք, արձանագրենք միայն թէ Հայոց ազգին մէջ ինչ աւելցաւ և ի՞նչ պակսեցաւ այս տարի։

Ն-Է՝ Հայութեան կենաց վրայ տարի մ'ալ աւելցաւ կամ պիտի աւելնայ քանի մ'օրէն։ Գուցէ այս առթիւ հարցուի թէ Հայ ազգն ի՞նչ տրիք ունի ճիշդ. այս պատմաբանական հարցման պատասխան երբէք չգիտցուիր. վասն զի ազգերուն, ինչպէս աղջիկներուն ճիշդ տարիքը չը գիտցուիր կամ պէտք չէ գիտցուիլ . . . —Մայր մը կը ճանչնամ որ չորս տարիէ ի վեր իր աղջկան տարիքն հարցնող բարեկիրթ կամ անբարեկիրթ ան. ձերուն անփոփոխ կերպով կը պատասխանէ «Տասնը չորսը նոր մտաւ աղջիկնակս»—

Եւ՝՝՝

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Միւֆէթիշաէ պիր նէվի չէտին սըթմա խասթալըղընտան պիր չօգ վէֆիեաթ վուգու պուլտուղու խապէր վէրիլիեօր ։

—

Ալէմանիա վէլիի ահտընըն իքինճի մախտումը բրէնս Հէնրիք Թէպտիլ գըլաֆէթմէ Մըսըրտա անգարիպ իմըալ սէյահաթ խտէ ճէք տիր ։

—

Գասթամունի վիլաեէթինտէ խաքիլիպ նաhիյեսինտէ 150324 օգգա չէքիրկէ թօխսում թօբլանըպ պիր գույսուտա սաքլըմըշ տըր ։

—

Այտըն հէվալիսինտէ պիր կէօմ լիւք գաչագը գումգանիասը պուլունտուղու խապէր ալընարագ, իճրաի թահարրիյաթ օլունուգտա օրալարտա պիր մաhալտէ 30ալին օգգա եաքալանտ թիւթիւն պուլունուպ էտէվմալըլա պէրապէր ախզ ու թէվգիֆ օլունմուշ տըր ։

—

Իքինճի Ալէքսանտրըն գիզըը ճէմիլի իչիւն Մօսգովատա պիր մէքթէբ (յէչաթակարան) բէքզի գըմնընտա եալընըզ չէհրը մէզգիւր իլէ Մօսգովա էյալէթինտէ 500000 րուպլի թօբլանմըշ տըր ։

—

Էվվէլքի ագշամ Շիշլի իլէ Բանկալթի հարասընտա իքի ասքէր նէֆէրի պիր գաչ Էվրօբալըը սոյտուգտան սօնրա, օրատան կէչմէքտէ օլան պիր ասքէր զապթիյէ ու քէնտիլէրինի թէքտիր իթտիկի իչիւն, թաշա թութմուշլար, վէ գացաթուրա իլէ տէ վուրմուշլար տըր ։ պունուն իւզէրինէ զապիթ գաչմագտան պաշգա պիր շէյ պուլամամըշ տըր ։ (Ֆ-ռ)

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս

(Պօստադան կէլէն Բիւլէթէնլէր)

Պէքչ 29 գէկտ.

Սէն-կօթար թիւնէլի պու սապահ բէսմէն քիւչատ օլունմուշ

Աժանս Բէօթէր

Լօնտրա 29 գէկտ.

Թայյըան կէօմրիւյինտէ միլեօնլարճա րուպլիկ պալիզ օլան իխթիլասատ քէշֆ օլունմուշ, վէ օրանըն քէաֆֆէի մէմուրլարը թահթը թէվգիֆէ ալընմըշ տըր ։

Լօնտրա 29 գէկտ.

Թանճաստան վիրուտ խտէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, պիր Ֆրանսըզ միւֆրէզէսի Ֆասըն ճէնէթը ճէնուպը զարպիսինին պիրիսինտէ վագը Ֆիկիկ նամ մահալլէ թէճավիւզ իլէ օրատա Արապ գապիլէլէրիյլէ, չէտին պիր մուհարէպէ թութմըշ տըր ։

ԻԼԱՆԱԹԸ ՄԻԼԻՒԷ

ԱԶԴ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՄԱՄԼՈՅ Կ. Պօլսոյ գործակալութիւնը պատիւ ունի ծանուցանել Արգոյ Հասարակութեան թէ այս անգամ ստացած է Նոյեմբեր ամսաթերթն՝ զոր ձեռնարկած է ցրուել Պատ. բաժանորդաց ։

Արեւելեան Մամլոյ Նոյեմբեր ամսագիրը կը պարունակէ . Ուղեւորութիւն 'ի Կ. Պօլիս (Գր. Զիլինկիրեան), Խնամակալ (Յարոյ) . Աղէտքի Պատրիարքարանի Հաշուոյն . Բաղդատական վաճառականութեան (Մուքիասեան Մարգարիտ Պարօնեան) .

Ա. Մամլոյ գործակալութիւնը հրաւէր կը կարդայ բաժանորդագրուիլ փափագողաց որ դիմեն Գալաթա, կէօշէ օղլու խան թիւ 13, ի գրասենեակ Միացեալ ընկերութեանց, ուր խմբագրութեան կողմանէ կենդունին մի որոշ գումար իբր նուէր ։

13 կէօշէ-Օղլու խան Ղալաթիա

Կ. Պոլիս 16/28 դեկտ. 1881

ԻԼԱՆԱԹ

Էվգաֆը Հիւմայուն վարիտաթը ումումիյէ խտարէսինտէն կէլէն իլան .

Ճէնէթմէքեան Էպուլիւլ Ֆէթհ Սուլթան Մէհէմմէտ խանը գազի թապէ սէրասըհու հազրէթլէրինին իճարէի վահիտէլու աքար թընտան օլսա, սէնէ պէ սէնէ թալիպլէրինէ իլգամ գըլընան թիւրպէի շէրիֆէլէրի ... վագը մահալ էլ գըթաալը ... եաքըն միւթէֆէրրիտէն ... լէրինէ իլզամ գըլընաճաղընտան, թալիպ օլանլարըն իլանը թարիխինտէն 15 կիւնէ գատար պիր սէնէլիք քիրասընըն 100տէ 10 նիսպէթինտէ բէլ ագչէլէրի իլէ պէրապէր Էվգաֆը Հիւմայուն վարիտաթը ումումիյէ խտարէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր ։

15 քեանունը էվվէլ 97 5—3

Րուսումաթ էմանէթինտէն կէլէն իլան

1296 սէնէսի զարֆընտա Սէլանիք վէ Պէյրութ կէօմրիւքլէրինէ բէսմը կէօմրիւյէ պէտէլ ալընըպ մէվճուտ պուլունան 811,400 քիւսուր գրուշլըգ էշեա պէտէլինէ խազինէի ճէլիլէճէ մուսատտագ սէնէդի մէզգիւրէնին էսհամ գուբօնը գապուլ խտլէճէյի ճիհէթլէ, թալիպլէրինին միւրաճաաթ էյլէմէլէրի մուգատտէմա 5 վէ 10 թէշրինը էվվէլ 1297 թարիխլէրինտէ իլան օլունմուշ իտի ։ իշպու միւզայէտէնին չէհրը հալը րումինին 21 ինճի բազար իրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկի ճիհէթլէ, էշեաի մէզպուրէյի իշթիրայէ թալիպ օլանլարըն միւտտէթը մէզգիւրէ զարֆընտա ճէմիյէթը րուսումիյէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր ։

17 քեանունը էվվէլ 97

Բէզա

Էրզրում վէ Թրապիզօն կէօմրիւքլէրինտէ 1294 վէ 5 վէ 6 սէնէլէրինտէ րէսմը կէօմրիւյէ պէտէլ ալընան էշեատէն մէվճուտ պուլունան ճէման 78,300 ղրշ.լըգ էշեանըն պէտէլինէ խազինէի ճէլիլէճէ մուսատտագ օլարագ մէզգիւր սէնէլէր էսհամ գուբօնը գապուլ օլունմագ իւզրէ միւզայէտէյէ ֆիւրուխթը մուգարրէր օլուպ, իշպու միւզայէտէնին տախի չէհրը հալը րումինին 26ընճը ճումա էրթէսի կիւնիւ գարարը վէրիլէճէկի ճիհէթլէ, էշեաի մէզպուրէյի իշթիրայէ թալիպ օլանլարըն միւտտէթը մէզգիւրէ զարֆընտա ճէմիյէթը րուսումիյէյէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր ։

16 քեանունը էվվէլ 97

Շէհր էմանէթինտէ Անատօլու ճիհէթի տէֆթէրը խագանի մէմուրիյէթինտէն կէլէն իլան ։

. . 40 . . 3000 . . 30000 (1) Ատաի քէպիրտէ գարտան ճագօմի ճատտէսինտէ թարաֆլարը Պագպէլ վէ Արթէմիսիա վէ յէպը տէրեա վէ թարիգը ամմ իլէ մահտուտ պիր գըթա արսա ։

. . 72 . . 11000, 50000, Ատաի քէպիրտէ գարտան ճագօմի ճատտէսինտէ թարաֆլարը սահիպը միւլք վէ Էլէնի վէ յէպը տէրեա վէ թարիգը ամմ իլէ մահտուտ պիր գըթա արսա ։

. . 74 . . 11,000 . . 50,000, Ատաի քէպիրտէ Գարտան ճագօմի ճատտէսինտէ թարաֆլարը սահիպը միւլք վէ Ցօվսէփ վէ յէպը տէրեա վէ թարիգը ամմ իլէ մահտուտ պիր գըթա արսա ։

. . 37 . . 3,200 . . 6,000, Արսաի քէպիրտէ Այ Նիգօլա մահալլէսինտէ թարաֆլարը Գօսթի վէ Բավլի վէ յէպը տէրեա վէ թարիգը ամմ իլէ մահտուտ պիր գըթա արսա ։

. . 60 . . 1,800 . . 54,000, Ատաի քէպիր ճատտէսինտէ թարաֆլարը Կատինկօ վէ Քաէճօֆօն արսալարը վէ մէքթէպ վէ թարիգը ամմ իլէ մահտուտ պիր գըթա արսանըն 33 սէհիմտէն 27 սէհմի ։

. . 31 . . 600 . . 8,000 Ատաի քէպիրտէ Բէրվանէ սօգագընտա թարաֆլարը Սթավրինօզ վէրէսէսի վէ Թանաշաքի տիվարը վէ Ատալը Գօսթի վէ թարիգը ամմ իլէ մահտուտ պիր գըթա արսա ։

Թէպաաի տէվլէթը Ալիյէտէն իքէն Րուսիա թապիիյէթինէ կէչմիշ օլան Ցէյիրմէնճի օղլու Վասիլաքիտէն միւնհալ գալան արազիլէրին պիլմիւզայէտէ ֆիւրուխթու իրատէի Սէնիյէտէն օլմասընա մէպնի մէրգումուն արազիսինտէն պալատտէ կէօսթէրիլտիկի վէճհիլէ Ատաի քէպիրին մէվագըի մուխթէլիֆէսինտէ 6 գըթա արսա մահալլինտէ մէվգիի միւզայէտէյէ վազ խտըլտըգընտան, իշպու 1297 սէնէսի չէհրը քեանունը սանինին 31ինճի բազար կիւնիւ լիրա 100 ղրշ. հիսապլէ, հէր քիմին էօհտէսինտէ թէզաքիւրլէրի իսէ իճպար գալըրսա օ. ... նարագ, մուախխարէն վուգու պուլաճագ զամմը արազի գանուննամէի Հիւմայունընըն 87ինճի մատտէսի մուճիպինճէ գապուլ օլունմայաճաղը տէրքեար խտունկիւնտէն, թալիպ պուլունանլարըն Շէհր էմանէթինտէ Անատօլու ճիհէթի տէֆթէրը խագանի մէմուրիյէթինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր ։

17 քեանունը էվվէլ 97

(1) Ցիւմլէլէրին պաշլարընտա իլք հիզատա պուլունան րագգամլար արսալարըն նիւմէրօլարընը վէ իքինճի հիզատաքիլէր մըզտարը զըրալարընը վէ իւչիւնճի հիզատաքիլէր տախի գըյմէթը մուխամմէնէլէրինի պիլտիրմէքտէ տիրլէր ։ 2—1

ԷՎԳԱՖ

Էվգաֆը Հիւմայուն Մահլուլաթ տաիրէսինտէ պէհէր կիւն միւզայէտէլէրի իճրա օլունմագտա օլան աթի իւզզէքիր մահլուլաթըն իշպու 1297 սէնէսի Թէշրինը սանինին 23ինճի բազար իրթէսի կիւնինէ տէկին մահլուլաթ տահրիրէսի իտարէ մէճլիսինէ կէլմէլէրի 3 տէֆա իլան գըլընմըշ իտի, վէ չէհրը մէզգիւրըն 14ինճի բազար էրթէսի կիւնինտէն իթիպարէն, չէհրը մէզգուրըն 21ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար հուգուքը նէզարէթտէ միւզայէտէի ինթիհաիյէլէրի իճրա գըլընաճաղընտան, վէ էրթէսի սալը կիւնիւ 100տէ 5 զամմ վուգու պուլուր իսէ գապուլ էտիլէրէք, անտէն սօնրա Պապը Ալիյէ արզ ու խտթիյզան օլունաճաղը տէօրտունճիւ տէֆա օլարագ իլան ու իխթար օլունուր ։

. . 16 . . 10 000, (1) Մաճունճը գուրպինտէ Սարրաֆ Թուղան մահալլէսինտէ Ճամիի Շէրիֆ սօգագընտա Թէրպիյէն 180 զըրա արսատա 7 օտա վէ 1 սուֆա վէ 2 գույու վէ 1500 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլ ։

. . 326 . . 4000, Իսկիւտարտա Ցէպպաղլար մահալլէսինտէ Թօփ Թաշը ճատտէսինտէ Թէրպիյէն 55 զըրա արսատա մէպնի չէհրի 25 ղրշ. քիրալը պիր պապ չապ տէօքմէճի տիւքքեանը կէտիկի ։

. . 13 . . 6,000, Պապը Ալի գուրպինտէ Լալա խայրէտտին մահալլէսինտէ Զէյնէպ Սուլթան Ճամիի Շէրիֆի սօգագընտա Թէրպիյէն 40 զըրա արսատա մէպնի չէհրի 40 ղրշ. քիրալը պիր պապ ախշապ գահվէխանէ կէտիկի ։

. . 117 վէ 119 . . 50,000 Գալաթատա Սուլթան Պայազիտ մահալլէսինտէ Գըրճալի բաշա ճատտէսինտէ Թէրպիյէն 80 զըրա արսատա 4 օտա վէ 1 սալօն վէ 1 գույու վէ թահթընտա պիր պապ քեարկիր կազինօյը միւշթէմիլ սէնէվի 8400 ղրշ. քիրալը քեարկիր պիր պապ մէնզիլ վէ կազինօնըն միւլք վէ կէտիկինին նըսֆ հիսսէսի ։

. . 16 վէ 18 . . 5,000 Պէշիքթաշտա Էնէ մահալլէտէ Ցէրէ ճատտէսինտէ Թէրպիյէն 170 զըրա պիր գըթա մէնզիլ արսասը ։

. . 1 վէ 3 . . 5,000, Գասըմ բաշատա Էմին ճամիի գուրպինտէ Եաշ Հասան Էֆէնտի մահալլէսինտէ Խըր սօգագընտա Թէրպիյէն 140 զըրա արսատա 4 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 միւշթէրէք գույու վէ 150 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ վէ թահթընտա չէհրի 100 ղրշ. քիրալը պիր պապ ախշապ գահվէ տիւքքեանըլա մէնզիլին նըսֆ հիսսէլէրի ։

. . 1 . . 2,666, Սիւլէյմանիյէ գուրպինտէ թիրեաքի չարշըսընտա չէհրի 60 ղրշ. քիրալը պիր պապ ախթար տիւքքեանը կէտիկինին ալթըտա հիսսէսի ։

. . 28 . . 160, Եէնի Գուլէ խարիճինտէ Ճամիի Շէրիֆ սօգագընտա չէհրի 3 ղրշ.քիրալը պիր պապ պագգալ տիւքքեանը միւլքինին 40 սէհմէ իթիպարըլէ 13 1/2 սէհմի հիսսէսի ։

. . 22 վէ 24 . . 9,000, Գասըմ բաշատա Հաճի Ֆէրհատ մահալլէսինտէ Բիրինճի սօգագընտա Թէրպիյէն 80 զըրա արսատա 4 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ 250 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ վէ չէհրի 100 ղրշ. քիրալը թահթընտա պիր պապ ախշապ տիւքքեան իլէ մէնզիլին նըսֆ հիսսէլէրի ։

. . 3 . . 4500, Աքսէրայտա Գըրէպա Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Եէնիմիշլիք սօգագընտա Թէրպիյէն 60 զըրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 20 զըրա աշճըլըղը միւշթէմիլ ախշապ խարապ պիր պապ մէնզիլ ։

. . 7 . . 3,750, Պապը Ճաֆէրի խարիճինտէ Խօճա ... սօգագընտա Թէրպիյէն 25 զըրա արսատա մէպնի չէհրի 115 ղրշ. քիրալը քեարկիր 1 պապ թէրզի տիւքքեանը իլէ Ֆէվգինտէ պիր պապ քեարկիր օտանըն 120 սէհմինտէն 22 1/2 սէհմի հիսսէսի ։

. . 22 . . 100, Գանլըճա գարիեէսինտէ Զուպուգլու մէվգիինտէ պիր պապ բիրէճ գըյլըը մահալլինին խումս հիսսէսի ։

. . 33 . . 15,000, Գանլըճատա Զուպուգլու մէվգիինտէ Թէրպիէն 120 զըրա արսատա մէպնի 4 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գույու վէ 370 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ 1 պապ քեարկիր մէնզիլին խումս հիսսէսի մահլուլտէն 4 հիսսէսի տախի հիսսէտարլարը թարաֆլարընտան սաթըլաճագը ։

. . 32 . . 5000, Իսկիւտարտա Քէֆչէ Ցէտէ մահալլէսինտէ Թօբ թաշը ճատտէսինտէ Թէրպիէն 50 զըրա արսատա մէպնի 1 գուեու վէ 36 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ չէհրի 100 ղրշ. քիրալը ախշապ 1 պապ գահվէ տիւքքեանը միւլք վէ կէտիկինին նըսֆ հիսսէսի ։

. . 2 վէ 4 վէ 6 . . 10,000 Իսկիւտարտա Սիւլէյման աղա մահալլէսինտէ Քիւչիւք Համամ սօգագընտա Թէրպիէն 105 զըրա արսատա մէպնի չէհրի 200 ղրշ. քիրալը պիրի քեարկիր իչ պապ տիւքքեան վէ Ֆէվգինտէ օտալարըն սիւլս հիսսէլէրի ։

. . 106 . . 3500, Գանթարճըլարտա Պըպէ չէշմէսի ճատտէսինտէ Թէրպիէն 80 զըրա արսատա մէպնի վէ չէհրի 120 ղրշ. քիրալը պիր պապ չիլինկիր տիւքքեանը կէտիկինին րուպ հիսսէսի իլէ միւլքինին սէմէն հիսսէսի ։

. . 3 . . 4000, Էյիւպտա գուրպինտէ Ֆէթհի չէլէպի մահալլէսինտէ Թիւֆէնքճի սօգագընտա Թէրպիէն 70 զըրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆայը միւշթէմիլ 1 պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ ։

. . 72 . . 4,000 Զարշուի Քէպիրտէ Գազազլար Օրթա սօգագընտա Թէրպիէն 20 զըրա արսատա մէպնի չէհրի 80 ղրշ. քիրալը միւթէհամմիլ 1 պապ խաֆֆաֆ տիւքքեանընըն միւլք վէ կէտիկինին սիւլիւս հիսսէսի ։

. . 126 . . 150, Վէֆա Շէյխ Սօլաք Խիւսրէվ մահալլէսինտէ Գօվաճըլար ճատտէսինտէ չէհրի 5 ղրշ. քիրալը պիր պապ սէպզէճի տիւքքեանը միւլքինին 5 հիսսէտէն 1 հիսսէսի ։

. . 21 . . 5,000, Զարշուի Քէպիրտէ Թէրզի պաշը սօգագընտա Թէրպիէն 30 զըրա արսատա մէպնի չէհրի 350 ղրշ. քիրալը պիր պապ Թէրզի տիւքքեանը միւլք վէ կէտիկինին սէմէն հիսսէսի ։

. . 55 . . 5.000, Պալըգ բազարը գուրպինտէ Զէյնէպ օղլու Ալաէտտին մահալլէսինտէ Այմա ... ճատտէսինտէ Թէրպիէն 50 զըրա արսատա մէպնի չէհրի 250 ղրշ. քիրալը պիր պապ քեարկիր տուխանէ տիւքքեանընըն սէմէն հիսսէսի ։

. . 20 . . 4,000, Գալաթատա Քէմէնքէշ մահալլէսինտէ Պանգ Գօբուսը ճատտէսինտէ Թէրպիէն 50 զըրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 2 գույու վէ 60 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի ։

. . 3 . . 7000, Ցիվան Եօլունտա Աթիգ Ալի բաշա մահալլէսինտէ Բէրթէվ բաշա սօգագընտա Թէրպիէն 98 զըրա պիր գըթա մէնզիլ արսասը ։

. . 18 . . 3750, Պաղչէ Գաբուսու գուրպինտէ Մըսըր չարշըսը տէրունինտէ Թէրպիէն 40 զըրա արսատա մէպնի չէհրի 150 ղրշ. քիրալը քեարկիր պիր պապ ախթար տիւքքեանը միւլք վէ կէտիկինին սէմէն հիսսէսի ։

. . 10 . . 3750, Պաղչէ Գաբուսունտա Զէյնէպ օղլու Ալաէտտին մահալլէսինտէ Մըսըր չարշըսը տէրունինտէ Թէրպիէն 40 զըրա արսատա մէպնի չէհրի 100 ղրշ. քիրալը քեարկիր պիր պապ քէթէնճի տիւքքեանը միւլք վէ կէտիկինին սէմէն հիսսէսի ։

. . 6 . . 1500, Մահմուտ բաշատա Մահմուտ բաշա ճատտէսինտէ Գալըպճըլար խանը իսմ գաթընտա 6 նիւմէրօ իլէ մուրագգամ Թէրպիէն 20 զըրա արսատա մէպնի չէհրի 40 ղրշ. քիրալը պիր պապ օտանըն սէմէն հիսսէսի ։

. . 53 վէ 55 . . 5,000, Եէնի Պաղչէտէ Գարապաշ մահալլէսինտէ Սէֆա չէշմէ ճատտէսինտէ մուգատտէմա պիր պապ մէնզիլ էլյէվմ 2750 զըրա արսանըն պիւթիւնիւ ։

. . 45 . . 26,250, Էյուպ Էնսարիտէ Ճամիի Քէպիր մահալլէսինտէ Ճամիի Քէպիր ճատտէսինտէ Թէրպիէն 120 զըրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ 150 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ պիր պապ մէստուտ փուրունըն կէտիկինին 45 սէհմիյլէ միւլքինին հիսսէսի ։

. . 17 . . 5000, Էյուպ Էնսարի գուրպինտէ Գասըմ Զավուշ մահալլէսինտէ Պալըգճը Պազգալը ճատտէսինտէ Թէրպիէն 3000 զըրա պօսթան տէրունինտէ պիր օտա վէ պիր գուեուըյ միւշթէմիլ պիր պապ պօսթան կէտիկինին րուպ հիսսէսի ։

. . 8 . . 2500, Աքսէրայտա Մուրատ բաշա մահալլէսինտէ Շաքիր բաշա սօգագընտա Թէրպիէն 80 զըրա արսատա մէպնի 4 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ 150 զըրա պաղչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի ։

(1) Ցիւմլէլէրին պաշլարընտա իլք հիզատա պուլունան րագգամլար մահլուլաթըն նիւմէրօլարընը, իքինճի հիզատաքիլէր լիրաի Օսմանի 100 ղրուշտան օլարագ գըյմէթը մուխամմէնէլէրինի պիլտիրմէքտէ տիրլէր ։

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ԱՆՏՕՆ ՍԱԳԱՅԵԱՆ

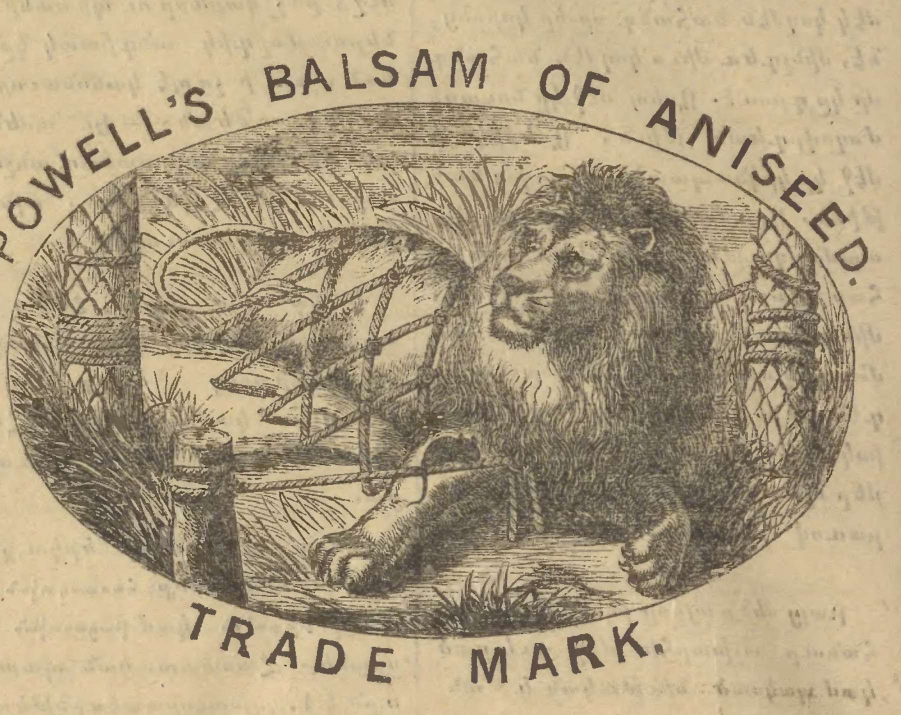

ԲԱՈՒԷԼԻՆ ԱՆԻՍՈՆ ԲԷԼԷՍԷՆԿԻ

ՊԱՇԸՆՄԱՍԸ, ՆԷԶԼԷՅԷ, ԿԷՕՑԻՍԷ, ԷՕՔՍԻՒՐԻՒՑԷ ՎԷ ՂԱՑԸՐՀԻՒՄԷ ԲԷՔ ԷՅԻ ՏԻՐ

Ֆէվգէլատէ պիր էօքսիւրիւքտէն էյի օլան Սգօչիատա Նէբբէ նամ Ինկիլիզ պէյլիք Թօբ սանտալըն պիր Թայիֆէսի աթիտէքի մէքթուպը եազըյօր էֆէնտի,

Բէք չէտին պիր էօքսիւրիւքտէն Թութուլուպ, կէճէլէրի ույգու ու հուզուրսուզ օլարագ վէ միւթէմատիէն մուզտարիպ օլմագտա պուլունտուղում հալտէ, էսալէթլու գօնթ տը Գէյթնէս սիզին Անիսօն Բէլէսէնկի նամ էմսալսիզ մուալիճէնիզի պանա թավսիյէ իթտիկինտէն, անիտէ մէզգիւր իլաճտան ալտըմ, վէ թէճրիպէ սիզէ պէեան իտէրիմ քի, պիրինճի ալըշտա բէք չօգ էյիլիկինի հիս իթտիմ, վէ իշիմտէն աշա մէն օլտուղում. Պիրինճի շիշէ պիթմէտէն քեամիլէն էյի օլտում. Իշթէ օլ վագթտան պէրի սիզին իլաճընըզա քէմալը էմնիյէթիմ օլտուղունտան, հէր քէսէ տէ թավսիյէ իթմէքտէն կէրի տուրմայօրում ։

Նէբբէ նամ Ինկիլիզ Թօբ սանտալընտա Վ. ԼԻՆՆԷԼ

ԲԱՈՒԷԼԻՆ ԱՆԻՍՕՆ ԲԷԼԷՍԷՆԿԻ

Էօքսիւրիւք, նէզլէ, սօլուգան, Թըգնէֆէս վէ սաիր պու կիպի խաստալըգլարը էյի էտէր ։

Պու էմսալսիզ իլաճ նէզլէյի, էօքսիւրիւյիւ, պօղազ Թութգունլուղունու, նէֆէս ալըպ վէրմէտէքի կիւճլիւյիւ, վէ պօղազ աղրըլարընը անիտէ էյի եափմագ խասսէսի խաբիգուլատէսինէ մալիք տիր ։ Քէզալիք պու մուալէճէ գաթը պալղամը սէօքթիւրիւր, վէ սուհուլէթլէ թիւքիւրթիւրիւր ։

Պօղազլարը ֆէնա հալտէ կիւճիւքլէնիպ պուլունան հուսուլէ կէլէն էօքսիւրիւքտէն տօլայը կիւճէ կիւնտիւզ պիհուզուր վէ մուզտարիպ օլան զէվաթ պու իլաճտան ալըրլարսա, իք տէֆատա էյլիք կէօրիւրլէր վէ էօքսիւրիւք պիր չիչէ իլէ Թէքմիլ էյի օլուրլար ։

ԲԷՔ ԶԻՅԱՏԷ ՏԸԳԳԱԹ ԼԱԶԸՄ ՏԸՐ .

(Ինկիլթէրրա տավլէթի մէմուրլարընըն էմրի մուճիպինճէ) սիյահ իւզէրինէ պէյազ եազըլարլա ԹՈՄԱՍ ԲԱՈՒԷԼ ՊԼԷՔՖՐԱՅԸՐՍ ՐՕՏ ԼԸՆՏԸՆ քէլիմէլէրի Թահրիր օլունմուշ վէ հէր պիր շիշէնին պօղազընա եափըշտըրըլմըշ տըր ։ Պու մարգայը համիլ օլմայան հէր շիշէ սախթէ տիր ։ Պէհէր ամպալաժ իւզէրինտէ Փարիզ ... Ալայն, ու վէ Ֆըչէ մարգասը պուլունմալը տըր ։

Իշպու մուալէճէ կէրէք թօբտան վէ կէրէք բէրաքէնտէ օլարագ, Տէրսանէ թէհլի ԳԱՆՃԻՒՔ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ էճզախանէսի իլէ մէմալիքը Շահանէի պուլունան տիկէր պիլճիւմլէ միւթէպէր էճզախանէլէրտէ սաթըլմագտա տըր ։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա, 28 Դեկտ.	
Ինկիլ. էսհամը ունգ. Լիր	99 7/16
Օսմ. էսհամը աչըլըշը	13 ¾
» » գափանըշը	14-
Իսթիգրազ 65	17-
» 69	15 ⅛
» 71	71 ¼
» 72	27 ¼
» 73	14 ¼
Օսմանլը պանգասը	24 ¾
Մըսըր տայրէի մալիյէ հրատ	71-
» իմթիյազլը	92 ¼
Րուսիա իսթիգրազը	86 ⅝
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վադէ	-
Բարիզ, 29 Դեկտ.	
Ֆր. ռանթ. էսհ. 3 % ֆր.	83 85
» » 5 գրօնօսլ	113-80
Օսմ էսհամը աչըլըշը	14 10
» » գափանըշը	14-20
Իսթիգրազ 65 ֆր.	88-
» 69	75-
» 73	70-
Մըսըր ֆօնտ. մալիյէ հրատ	353-75
Գրետի Լիօնէ	900-
Օսմանլը պանգասը	870-
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	62 50
Իթալիա էսհամը	90-
Գամպիօ Լօնտրա 3 այ վադէ	25-22
Վիէննա, 29 Դեկտ.	
Ալթօն ֆիօրինի	-
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	28-20

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհամ ումում. տիւն ագչ. գար.	18-
Պու սապահ աչըլըշը	15- 9
Իսթիգ. 63 (Մութօն) 6 % ֆ.	92-
» 65 » 6 % ֆ.	81¼
» 69 (Բինտէր) 6	77-
» 72 (Պօն տիւ Թրէզօր)	26-25
» 73 6 % ֆ.	71 50
Րումէլի շըմէնտըֆէր 3	61-50
Ագճէ Ֆայիզի	09-
Տէբօր Դէշ	-
Համալէտիւյ »	-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի Ժէնէրալ	8- 2
Օսմանլը պանգասը	11-20
Ցօսիէթէ Ժէնէրալ	6 04
Թիւթիւն	3-80

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշտան	Ղր. Փր.
Պէյազ Մէճիտիյէ Ֆիրագ	107 37
Մէթալիք »	203 30
Պէշլիք »	209 20
Ալթըլըգ »	128-20
Պագըր »	605-
Գայմէ »	930-
Ինկիլիզ լիրասը	110-16
Ֆրանսըզ ալթունու	87-38
Ֆէլ	89-38
Գրիվնա ալթունու	51-50
Գարպօն գայմէսի	8-61